

Jaarrapportage 2006

WOT-04-001

ME-AVP

werkdocumenten

WOT

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu

WAGENINGEN UR

For quality of life

Jaarrapportage 2006

WOT-04-001

ME-AVP

Werkdocument 61

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu

Wageningen, mei 2007

De reeks 'Werkdocumenten' bevat tussenresultaten van het onderzoek van de uitvoerende instellingen voor de unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu (WOT Natuur & Milieu) De reeks is een intern communicatiemedium en wordt niet buiten de context van de WOT Natuur & Milieu verspreid. De inhoud van dit document is vooral bedoeld als referentiemateriaal voor collega-onderzoekers die onderzoek uitvoeren in opdracht van de WOT Natuur & Milieu. Zodra eindresultaten zijn bereikt, worden deze ook buiten deze reeks gepubliceerd. De reeks omvat zowel inhoudelijke documenten als beheersdocumenten.

Dit werkdocument is gemaakt conform het Kwaliteitshandboek van de WOT Natuur & Milieu.

©2007 **Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu**
Postbus 47, 6700 AA Wageningen
Tel: (0317) 47 78 44; Fax: (0317) 42 49 88; e-mail: info.wnm@wur.nl

De reeks WOt-werkdocumenten is een uitgave van de unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, onderdeel van Wageningen UR. Dit werkdocument is verkrijgbaar bij het secretariaat. **Het document is ook te downloaden via www.wotnatuurenmilieu.wur.nl**

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, Postbus 47, 6700 AA Wageningen
Tel: (0317) 47 78 44; Fax: (0317) 42 49 88; e-mail: info.wnm@wur.nl; Internet: www.wotnatuurenmilieu.wur.nl

Voorwoord

Sinds 1 januari 2005 worden de Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu uitgevoerd onder de voorwaarden die LNV en de stichting DLO eind 2004 zijn overeengekomen en die zijn vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst WOT Natuur & Milieu. De jaarrapportage is toen ook opnieuw vormgegeven.

Per WOT-programma is een zelfstandig werkdocument samengesteld, dat bestaat uit drie delen: een samenvattende rapportage over het programma als geheel, een beschrijving van elk der afzonderlijke projecten en een Engelstalige beschrijving. De volgende werkdocumenten omvatten samen de jaarrapportage over 2006 van de WOT Natuur & Milieu:

Nr. 61: WOT-04-001 ME-AVP

Nr. 62: WOT-04-002 Onderbouwend Onderzoek

Nr. 63: WOT-04-003 Advisering Natuur & Milieu

Nr. 64: WOT-04-385 Milieuplanbureaufunctie

Nr. 65: WOT-04-394 Natuurplanbureaufunctie

Dit werkdocument bevat de jaarresultaten van het WOT programma **WOT-04-001 (ME-AVP)**. De resultaten van deze projecten hebben hun weg gevonden in de diverse producten van het Milieu- en Natuurplanbureau en in de werkdocumenten, rapporten en studies van de WOT Natuur & Milieu.

Daarnaast wordt in het Kennisbasis Thema Groene en Blauwe Ruimte (KB1) jaarlijks geïnvesteerd in kennisvernieuwing voor de WOT Natuur & Milieu. De rapportage hierover wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van dit Kennisbasisthema.

Ter verantwoording van de besteding van de beschikbare middelen is voor elk project een beknopt verslag gemaakt. Deze verslagen zijn hier gebundeld. In elk verslag staan voor het desbetreffende project de administratieve gegevens en een beknopte inhoudelijke beschrijving van het doel en het behaalde resultaat.

Paul Hinssen

Inhoud

Voorwoord	3
Thema-rapportage WOT-04-001	7
Project-rapportage WOT-04-001	13
Overzicht projecten WOT-04-001	15
Engelse samenvattingen WOT-04-001	33

Thema-rapportage WOT-04-001

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu (WOT Natuur & Milieu)

Programma WOT-04-001: Monitoring en Evaluatie Agenda Vitaal Platteland

1. Naam+nr. cluster, clusterleider: WOT-04; Paul Hinszen
2. Naam+ nr. thema: WOT-04-01: Monitoring en evaluatie Agenda
Vitaal Platteland (ME-AVP)
3. Naam thema-coördinator): Dr. Ir. L.A.E. Vullings, Alterra CGI,
4. Contactperso(o)n(en) LNV: Paul Sinnige (directiePlatteland)
Overige betrokkenen: Noor Dessing (DK)
Andre Smit (DP)
Peter Kouwenhoven (VROM-DGM)
Marcel Wetter (VROM-DGM)
Jasper Dalhuisen (DP)
5. Deelnemende kennisinstellingen: Alterra, LEI
6. Doelgroepen(en): LNV DP (coördinator voor AVP)
Gebruikers: Parlement en Kabinet
beleidsdirecties van LNV, VROM, V&W
provincies
planbureaus
Leveranciers: Beleidsdirecties LNV, VROM, V&W (rijksacties)
Provincies (prestaties en effecten)
Kennisinstututen (informatie mbt effecten)
Uitvoerende diensten (informatie mbt effecten en prestaties)
7. 2006-budget :

Bedragen in € x 1000	Beschikbaar in 2006	Gerealiseerd in 2006	Doorgeschoven naar 2007
Budget doorgeschoven uit 2005	87	73	14
Reguliere programmagelden	306	70	236
NAP-gelden			
Additionele LNV-projectgelden			
Totaal LNV	393	143	250
Overig (indien van toepassing)	nvt	nvt	nvt

Een fors deel van het budget is niet gebruikt in 2006 en doorgeschoven naar 2007. Dit is veroorzaakt door een vertraging in het programma. Binnen LNV is het realiseren van een monitoring en evaluatiesysteem iets nieuws en dit roept veel vragen op. De vele vragen en het ontbreken van tijdsdruk bij LNV heeft er in geresulteerd dat het systeem niet in 2006 geheel klaar is. In 2007 zal de nulmeting moeten worden afgerond, voor de LNV begroting moeten de effectindicatoren met streefwaarden bekend zijn in mei en in april 2008 komen de eerste cijfers van de provincie. Hierdoor is er nu bij LNV een gevoel van urgentie aan het ontstaan. De verwachting is dat in 2007 het systeem wel afgerond zal worden.

Samenvattend beeld op thema-niveau (meer informatie is terug te vinden in de projectrapportages):

8. De beleidsopgave(n) van LNV waaraan de onderzoeksresultaten een bijdrage leveren;
In april 2004 is de 'Agenda voor een Vitaal Platteland' (AVP) gepresenteerd als de gezamenlijke beleidsvisie van de ministeries LNV, VROM en V&W om het platteland gereed te maken voor toekomstige veranderingen. Om de voortgang van het beleid te toetsen en de mate van realisatie van het ingezet beleid te verklaren is monitoring en evaluatie noodzakelijk. Het Ministerie van LNV is als coördinator van AVP primair verantwoordelijk voor de verantwoording aan de Tweede Kamer en het beschikbaar maken van benodigde monitoring informatie.

Het WOT-programma Monitoring en Evaluatiesysteem Agenda Vitaal Platteland heeft als doel een systematiek te ontwikkelen en coördineren om de effectiviteit en efficiency van het plattelandsbeleid zoals vastgelegd in AVP te kunnen beoordelen zijn gegevens nodig op het niveau van input (doelen), outcome (effecten), result (resultaten) en output (prestaties).

9. De kennisvragen die aan de beleidsopgave(n) gekoppeld zijn en die worden beantwoord met de uitkomsten van het onderzoek;

- Welke monitoringssystemen zijn er die gebruikt kunnen worden voor het monitoren en evalueren van de agenda voor een vitaal platteland?
- Welke indicatoren voor een vitaal platteland zouden opgenomen kunnen worden in MJP2?
- Hoe 'matchen' het aanbod van meetnetten en de indicatoren?
- Hoe gaat een informatiesysteem voor het monitoren en evalueren van de agenda voor een vitaal platteland eruit zien?
- Hoe kan de langjarige uitvoering van het monitoren en evalueren van de agenda voor een vitaal platteland worden georganiseerd?

10. De beoogde en daadwerkelijk in 2005 bereikte (tussen)resultaten;

De volgende producten zijn gerealiseerd:

- Jaarplan 2006 voor gehele ME-AVP
- Aangepaste workflow
- Database voor het opslaan van alle gegevens
- Viewer om de gegevens via het internet mee te kunnen bekijken
- Coördinatie van monitoring en evaluatie activiteiten binnen systematiek ME-AVP en afstemming met andere monitoring initiatieven (Nota Ruimte, ILG-PEIL)
- Eerste versie van een programmaplan voor lange termijn
- Eerste versie van documentatie van het tot stand komen van het ME-AVP

Een aantal producten die waren beoogd voor 2006 zijn nog niet gerealiseerd, Vooral van belang is de indicator keuze. De producten die hierdoor niet in 2005 zijn gerealiseerd, maar pas in 2006 zullen worden gerealiseerd zijn:

- factsheets per MJP2 indicatoren voor AVP,
- technische realisatie van het systeem
- documentatie over het systeem.
- Wetenschappelijk artikel
- Import-, export- en rapportagemodule voor systeem

11. De gerealiseerde kennisoverdracht richting doelgroep en de benutting van ontwikkelde kennis door de doelgroep.

Eind 2006 is er een presentatie gegeven van de viewer voor een aantal beleidsdirecties en daar werd positief op gereageerd. In 2007 zal de viewer vaker gebruikt worden voor communicatiedoeleinden met de verschillende doelgroepen. Het ME-AVP systeem zal naast de gegevens van de provincies (ILG convenanten) ook de resultaat en effectgegevens gaan bevatten en dat is bij veel toekomstige gebruikers niet bekend, ook verwacht men vaak

interpretaties, terwijl het ME-AVP juist alleen de feiten wil weergeven. Deze onduidelijkheden kunnen goed weerlegd worden met behulp van de viewer.

In 2006 is veel gesproken over de keuze van effectindicatoren en meetstrategien. De beleidsdirecties zijn verantwoordelijk voor de keuze. Onderzoekers van de WOT hebben hierin een adviserende taak. Deze discussies met de beleidsdirecties duurden vaak langer dan verwacht en de keuzes zijn in 2006 niet gemaakt. Verwacht wordt dat de keuzes begin 2007 gemaakt zullen worden omdat deze effectindicatoren inclusief streefwaarden in mei bekend moeten zijn voor de LNV begroting.

De beschrijving van het programma zal in 2007 verder uitgewerkt worden en dienen als basis voor de WOT uitvoeringsovereenkomst.

12. De samenwerking tussen de bij het thema betrokken DLO-instituten en andere instellingen/organisaties:

Het programma ME-AVP heeft in 2006 ondersteuning geleverd aan Directie Platteland bij het opzetten van het ME-AVP. Een aantal taken zoals het realiseren van het systeem en het documenteren van het proces zijn primair uitgevoerd door de WOT unit Natuur en milieu. Er is maandelijks overleg geweest met de direct betrokkenen (LNV en VROM). Daarnaast kunnen de volgende drie gebieden benoemd worden waarin intensief wordt samengewerkt met de volgende instellingen en organisaties:

- Beleidsontwikkeling: projectteam ILG, rijkscoördinatieteam (DRZ), provincies o.a. via IPO
- Samenhang monitoring en evaluatie activiteiten: MNP, VROM
- Gegevensvoorziening en uitvoering: DLO-instituten (Alterra, LEI), instellingen binnen MNP netwerk (RIVM, RIKZ, RIZA, CBS) en gegevens leverende organisaties als DLG, DR.

De samenwerking op projectniveau met andere organisaties zal worden beschreven in de afzonderlijke projectbeschrijvingen.

Project-rapportage WOT-04-001

Overzicht projecten WOT-04-001

Projectnummer	Projecttitel	Pagina
5232764-01	Beschrijving programma ME-AVP	17
5232765-01	Verkenning nulmeting effecten	19
5232766-01 en 5232767-01	Informatiesysteem ME-AVP	21
5232768-01	Documentatie project ME-AVP	23
5232769-01	Coördinatie en communicatie	25
	Kennis Online	27

Beschrijven programma ME-AVP

Programma WOT-04-001	
Resultaten 2006 per project	
Programmathema: ME-AVP	ME-AVP
Projecttitel:	Beschrijving programma ME-AVP
Projectnummer:	5232764-01
Projectleider:	Wies Vullings
Uitvoerende instellingen:	Alterra
Doelgroep / probleemhebber:	Beleidsdirecties, provincies, planbureaus, onderzoeksinstituten
Contactpersoon van de doelgroep:	Paul Sinnige, LNV-DP
Startdatum:	01-01-2006
Einddatum:	31-12-2007

<i>Bedragen in € x 1000</i>	<i>Beschikbaar in 2006</i>	<i>Gerealiseerd in 2006</i>	<i>Doorgeschoven naar 2007</i>
Budget doorgeschoven uit 2005			
Reguliere programmagelden	20,0	3,6	16,4
NAP-gelden			
Additionele LNV-projectgelden			
<i>Totaal LNV</i>	20,0	3,6	16,4
Overig (indien van toepassing)		nvt	nvt

<p><i>Kennisbehoefte doelgroep:</i> Hoe moeten de logistieke en organisatorische processen rond het monitoring en evaluatie systeem worden georganiseerd?</p>
<p><i>Doelstelling van het onderzoek:</i> Doel is om een beschrijving te maken van de organisatorische en logistieke aspecten van het langjarige programma ME-AVP.</p>
<p><i>Aanpak en tijdspad:</i> Op basis van onderstaand basis materiaal opstellen van het organogram Beslissen wie het informatiesysteem gaat beheren Samen met toekomstige beheerder opstellen van beheersplan, protocol voor wijzigingen en vastleggen hoe om te gaan met autorisatie Relatie ME-AVP tot andere initiatieven beschrijven</p>
<p><i>Beoogde en bereikte resultaten en producten:</i> Door vertragingen in het tot standkomen van het monitoring en evaluatiesysteem is dit project maar gedeeltelijk uitgeput. Er ligt nu een eerste versie, maar die moet nog verder uitgewerkt worden). In 2007 zullen geplande activiteiten wel doorgang vinden en voorgesteld wordt het overgebleven geld door te schuiven. Beoogd resultaat: Programmaplan ME-AVP. Dit zal in 2007 door verschillende gremia bekeken worden en zal daarna als deelrapport worden gepubliceerd</p>
<p><i>Doorwerking resultaten naar doelgroepen:</i> De programmabeschrijving zal een richtlijn zijn voor de organisatorische en logistieke processen rond het monitoring en evaluatiesysteem</p>

Verkenning nulmeting effecten

Programma WOT-04-001	
Resultaten 2006 per project	
Programmathema:	ME-AVP
Projecttitel:	Verkenning nulmeting effecten
Projectnummer:	5232765-01
Projectleider:	Herman Agricola
Uitvoerende instellingen:	Alterra
Doelgroep / probleemhebber:	LNV-DP
Contactpersoon van de doelgroep:	Jasper Dalhuisen, LNV-DP
Startdatum:	01-01-2006
Einddatum:	31-12-2006

<i>Bedragen in € x 1000</i>	<i>Beschikbaar in 2006</i>	<i>Gerealiseerd in 2006</i>	<i>Doorgeschoven naar 2007</i>
Budget doorgeschoven uit 2005			
Reguliere programmagelden	90,0	51,9	38,1
NAP-gelden			
Additionele LNV-projectgelden			
<i>Totaal LNV</i>	90,0	51,9	38,1
Overig (indien van toepassing)		Nvt	Nvt

Kennisbehoefte doelgroep:

In het kader van het programma Monitoring- en Evaluatieprogramma Agenda Vitaal Platteland ontwikkelen van een: "Meetnetontwerp en indicatoren ME-AVP" (Project 1.2 van programma)

Doelstelling van het onderzoek:

Doel van het project Indicatoren ME-AVP voor 2006 is:

- 1 Het afronden van het beslisdocument: "Effectindicatoren MJP2 van AVP, Monitoren van de algemene beleidsdoelstellingen tegen aanvaardbare kosten".
- 2 Na besluit over de essentiële set van indicatoren, uitwerken van de indicatoren in factsheets, in overleg met de onderzoekers per beleidsthema
- 3 Voorbereiden van de nulmeting op basis van de benoemde set indicatoren voor AVP en als tussenpersoon fungeren voor onderzoekers en beleidsmedewerkers van LNV en zorg dragen voor de voortgang van het project.

Aanpak en tijdpad:

De activiteiten van het project 'Indicatoren ME-AVP' richten zich voor 2006 op het ontwikkelen van een set aan essentiële effect-indicatoren. Het volgende stappenplan geeft de te verrichten werkzaamheden schematisch weer:

1. Uitwerken Meetstrategie, opties voor meting effectindicatoren per beleidsthema, vergelijking met bestaande systemen (Nota Ruimte, POP); consulteren specialisten → resultaat: uitgewerkte tabel met effectindicatoren;
2. Resultaat terugkoppelen naar kernteam MJP2 → commentaar, suggesties, beleidsontwikkeling;
3. Aanpassen tabel ME-AVP → definitieve tabel effectindicatoren/ beslisdocument;
4. Keuze set van indicatoren door kernteam MJP2 → vastgestelde set van indicatoren
Uitwerken indicatoren in factsheets (zie bijlage B. beschrijving inhoud factsheet) en planning van vervolgacties

Beoogde en bereikte resultaten en producten:

Dessing, N., H.J. Agricola en L. Treep 2006. *Effectindicatoren MJP2 van AVP, Monitoren van de algemene beleidsdoelstelling tegen aanvaardbare kosten*. Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Kennis, Ede

Doorwerking resultaten naar doelgroepen:

De aanbevelingen uit het rapport worden gebruikt om tot de definitieve keuze van een essentiële set van indicatoren te komen en de daarbij te volgen meetstrategieën.

Informatiesysteem ME-AVP

Programma WOT-04-001
Resultaten 2006 per project

Programmathema:	ME-AVP
Projecttitel:	Informatiesysteem ME-AVP
Projectnummer:	5232766-01 en 5232767-01
Projectleider:	Wies Vullings
Uitvoerende instellingen:	Alterra
Doelgroep / probleemhebber:	Beleidsdirecties, provincies, planbureaus, onderzoeksinstellingen
Contactpersoon van de doelgroep:	Paul Sinnige LNV-DP
Startdatum:	01-01-2006
Einddatum:	31-12-2007

<i>Bedragen in € x 1000</i>	<i>Beschikbaar in 2006</i>	<i>Gerealiseerd in 2006</i>	<i>Doorgeschoven naar 2007</i>
Budget doorgeschoven uit 2005			
Reguliere programmagelden	120,0	32,0	88,0
NAP-gelden			
Additionele LNV-projectgelden			
<i>Totaal LNV</i>	120,0	32,0	88,0
Overig (indien van toepassing)		Nvt	Nvt

<p><i>Kennisbehoefte doelgroep:</i> Hoe kan de agenda voor vitaal platteland worden gemonitord? Ontwikkel een monitoring en evaluatiesysteem dat in de behoeften van de doelgroep voorziet.</p>
<p><i>Doelstelling van het onderzoek:</i> Het doel is het realiseren en beheren van de ME-AVP kernsysteem bestaande uit database voor opslag en beheer van de gegevens en import en export mogelijkheden.</p>
<p><i>Aanpak en tijdpad:</i> De volgende activiteiten zullen binnen dit project worden uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opzet maken database op basis van MJP2 tabellen en afgeleide formulieren voor bestuursovereenkomsten, factsheets. • realiseren database in access • Faciliteren van importeren van gegevens in nauw overleg met deelproject verzamelen van gegevens. Indien instrumenten het proces van gegevens importeren in database kunnen vereenvoudigen zullen die binnen dit deelproject worden gerealiseerd. • Faciliteren van exporteren van gegevens in nauw overleg met deelproject delen van gegevens en rapportages. Indien instrumenten het proces van gegevens exporteren vanuit de database kunnen vereenvoudigen zullen die binnen dit deelproject worden gerealiseerd.
<p><i>Beoogde en bereikte resultaten en producten:</i> Door vertragingen in het tot standkomen van het monitoring en evaluatiesysteem is dit project maar gedeeltelijk uitgeput. Er ligt nu een eerste versie van de database en viewer, maar die moeten nog verder uitgewerkt worden. In 2007 zullen geplande activiteiten wel doorgang vinden en voorgesteld wordt het overgebleven geld door te schuiven.</p>

Bereikte resultaten: database en eerste versie van viewer

Beoogde resultaten: viewer of portal uitbreiden; import- en exportfunctionaliteit ontwikkelen in overleg met betrokken instanties (RKC/planbureaus)

Doorwerking resultaten naar doelgroepen:

Een systeem waarmee de doelgroepen het beleid van agenda vitaal platteland kunnen monitoren en evalueren.

Documentatie project ME-AVP

Programma WOT-04-001
Resultaten 2006 per project

Programmathema:	ME-AVP
Projecttitel:	Documentatie project ME-AVP
Projectnummer:	5232768-01
Projectleider:	Wies Vullings
Uitvoerende instellingen:	Beleidsdirecties, provincies, planbureau, onderzoekinstellingen
Doelgroep / probleemhebber:	Beleidsdirecties, provincies, planbureaus, onderzoekinstellingen
Contactpersoon van de doelgroep:	Paul Sinnige LNV-DP
Startdatum:	01-01-2006
Einddatum:	31-12-2007

<i>Bedragen in € x 1000</i>	<i>Beschikbaar in 2006</i>	<i>Gerealiseerd in 2006</i>	<i>Doorgeschoven naar 2007</i>
Budget doorgeschoven uit 2005	30,0	22,5	7,5
Reguliere programmagelden	20,0	0	20
NAP-gelden			
Additionele LNV-projectgelden			
<i>Totaal LNV</i>	50,0	22,5	27,5
Overig (indien van toepassing)		Nvt	Nvt

<p><i>Kennisbehoefte doelgroep:</i> Hoe is het proces om tot een monitoring en evaluatiesysteem te komen gelopen en wat kunnen we ervan leren voor een volgende keer.</p>
<p><i>Doelstelling van het onderzoek:</i> Doel van dit deelproject is het opstellen van een breed toegankelijk rapportage voor het totale systeem ME-AVP op grond van de resultaten van voorgaande deelprojecten als basis voor de langjarige uitvoering van de monitoring en evaluatie ME-AVP</p>
<p><i>Aanpak en tijdpad:</i> De volgende activiteiten zullen binnen dit project worden uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie • Opzetten structuur (inhoudsopgave) • Schrijven van hoofdstukken • Redactie, vormgeving en drukken
<p><i>Beoogde en bereikte resultaten en producten:</i> Door vertragingen in het tot standkomen van het monitoring- en evaluatiesysteem is dit project maar gedeeltelijk uitgeput. In 2007 zullen geplande activiteiten wel doorgang vinden en voorgesteld wordt het overgebleven geld door te schuiven.</p> <p>Bereikte resultaten: een eerste versie van het document (WOT studie) Beoogde resultaten: WOT studie, technische documentatie en wetenschappelijk artikel</p>

Doorwerking resultaten naar doelgroepen:

Bekendheid van achtergronden van het monitoring en evaluatiesysteem en ideeën voor verbeteringen voor een volgende ronde.

Coördinatie en communicatie

Programma WOT-04-001
Resultaten 2006 per project

Programmathema:	ME-AVP
Projecttitel:	Coördinatie en communicatie
Projectnummer:	5232769-01
Projectleider:	Wies Vullings
Uitvoerende instellingen:	Alterra
Doelgroep / probleemhebber:	Beleidsdirecties, provincies, planbureaus, onderzoeksinstellingen
Contactpersoon van de doelgroep:	Paul Sinnige LNV-DP
Startdatum:	01-01-2006
Einddatum:	31-12-2007

<i>Bedragen in € x 1000</i>	<i>Beschikbaar in 2006</i>	<i>Gerealiseerd in 2006</i>	<i>Doorgeschoven naar 2007</i>
Budget doorgeschoven uit 2005	39	32,5	6,5
Reguliere programmagelden	55,0	0	55
NAP-gelden			
Additionele LNV-projectgelden			
<i>Totaal LNV</i>	94,0	32,5	61,5
Overig (indien van toepassing)		Nvt	nvt

Kennisbehoefte doelgroep:
Coördinatie van het proces om te komen tot de ontwikkeling van een monitoring en evaluatiesysteem voor agenda vitaal platteland

Doelstelling van het onderzoek:
Doel van het project is het verzorgen van de organisatie en communicatie voor het WOT-project 04-001 Monitoring en evaluatie Agenda Vitaal Platteland zoals beschreven in het werkplan (Bijlage B van dit projectplan).
De volgende activiteiten zullen binnen dit project worden uitgevoerd:

- Programmamanagement: inhoudelijk en financieel
- Afstemming met beleidsontwikkelingen MJP-AVP en ILG
- Afstemming met ontwikkeling gerelateerde monitoringsystemen voor Nota Ruimte, POP, ILG
- Profileren en communicatie resultaten van programma ME-AVP (o.a. WUR-Kennis Online)
- Programmaoverleg WOT unit Natuur en Milieu

Aanpak en tijdspad:
Gedurende de looptijd van het project:

- organiseren van projectgroepbijeenkomsten, verzorgen van verslaglegging en versturing van stukken
- Zorgen voor afstemmingsmomenten
- Profileren en communiceren van projectresultaten
- Interne afstemming met andere WOT trajecten

Beoogde en bereikte resultaten en producten:

Door vertragingen in het tot standkomen van het monitoring en evaluatiesysteem is dit project maar gedeeltelijk uitgeput. (vooral het communicatiebudget is niet uitgeput). In 2007 zullen geplande activiteiten wel doorgang vinden en voorgesteld wordt het overgebleven geld door te schuiven.

Bereikte resultaten: Een efficient lopend programma, notulen, programmabeschrijving en evaluatie en een introductiemiddag voor een selecte groep beleidsmakers

Beoogde resultaten: meer communicatie initiatieven (folder, introductiemiddagen etc)

Doorwerking resultaten naar doelgroepen:

Een efficient lopend programma dat hoewel vaak geplaagd door externe vertragingen toch zo goed mogelijk naar de ontwikkeling van het monitoring en evaluatiesysteem toewerkt.

KennisOnline

Programma WOT-04	
Resultaten 2006 per project	
Programmathema:	Alle WOT-04 programma's
Projecttitel:	Kennis Online (website, nieuwsbrief/ e-newsletter, infrastructuur Helpdesk
Projectnummer:	n.v.t.
Projectleider:	Frank Bakema, Bestuurscentrum
	1. Uitvoerende instellingen: Coördinatie en content-manager: Sieka Hogendorf(Wageningen UR Communication Services) Redactie nieuwsbrief/ e- newsletter: BO-clusterleiders, Gert van Manen (bladmanager), Frank Bakema (BC Wageningen UR). Productie nieuwsbrief/e-newsletter; uitgeverij Cereales, Wageningen Techische realisatie website: ICT-afdeling Facilitair Bedrijf Wageningen UR
	Elk BO-WOT-KB cluster heeft één of meerdere contactpersonen
Uitvoerende instellingen:	
Doelgroep / probleemhebber:	Beleidsmedewerkers LNV, beleidsmedewerkers overige ministeries, beleidsmedewerkers provinciale overheden, medewerkers NGO's en brancheorganisaties sectoren (productschappen, LTO etc), bedrijfsleven, (groene) onderwijsinstellingen.
Contactpersoon van de doelgroep:	Dr.ir. Tibbe Breimer, drs. Martine Ruijters, ir. Peter Keet (LNV-DK)
Startdatum:	01-01-2004
Einddatum:	Onbepaalde tijd

Bedragen in € x 1000	Beschikbaar in 2006	Gerealiseerd in 2006	Doorgeschoven naar 2007
Budget doorgeschoven uit 2005			
Reguliere programmagelden	18,4	18,4	
NAP-gelden			
Additionele LNV-projectgelden			
<i>Totaal LNV</i>	18,4	18,4	0
Overig (indien van toepassing)		nvt	nvt

Kennisbehoefte doelgroep:

Binnen het beleidsondersteunende onderzoek van Wageningen UR voor LNV speelt communicatie een belangrijke rol. Bij communicatie gaat het om 3 processen: Zenden, Consulteren en Interactie. Binnen het project Kennis-Online komen al deze facetten aan bod:

- a. Zenden: via de website met programma- en projectinformatie (www.kennisonline.wur.nl), de nieuwsbrief Kennisonline en de e-newsletter worden LNV-beleidsmedewerkers geïnformeerd over de onderzoekprogramma's.

- b. Consulteren: via het helpdesk-loket op www.kennisonline.wur.nl kunnen LNV-medewerkers (ook degenen die niet direct bij het onderzoek betrokken zijn) op elk gewenst moment een vraag stellen (kleine vragen kunnen snel beantwoord worden, grote vragen vergen meer tijd).
- c. Interactie: via de website, de nieuwsbrief en/of de helpdesk kunnen LNV-medewerkers snel in contact komen met deskundigen van Wageningen UR.

Artikel 14 van de subsidievoorwaarden DLO-LNV stelt dat de resultaten van het door LNV gefinancierde onderzoek openbaar toegankelijk dienen te zijn (tenzij de minister beslist tot (voorlopige) geheimhouding). De website www.kennisonline.wur.nl is een instrument om de openbare toegankelijkheid van het onderzoek te faciliteren en onderzoeksresultaten te ontsluiten.

Doelstelling van het onderzoek:

Het doel van Kennis-online is het toegankelijk maken van kennis uit de onderzoekprogramma's van Wageningen UR voor LNV en de doelgroepen van LNV, en het stimuleren van de benutting daarvan.

Aanpak en tijdpad:

Website:

In 2006 richtten de activiteiten zich vooral op het actueel houden van de projectinformatie op de website en het doorvoeren van enkele technische verbeteringen.

In december 2006 waren de bezoekersaantallen van de website als volgt:

Aantal bezoekers website Kennisonline / week	December 2006
LNV	100
Wageningen UR	300
Overig	1000
totaal	1400

In de eerste helft van 2007 zal extra aandacht gegeven worden aan hernieuwde promotie van de website om de bekendheid te vergroten.

Magazine/nieuwsbrief:

Iedere maand vindt een redactievergadering plaats waaraan een (steeds wisselend) deel van de clusterleiders deelneemt. De coördinatie wordt uitgevoerd door de bladmanager van uitgeverij Cereales, een medewerker van Wageningen UR Communication Services en de stafafdeling Onderwijs- en Onderzoekstrategie. Toetsing van de inhoud van het blad vindt plaats door de stafafdeling Corporate Communicatie.

Het magazine kent 3 thema's. Elk thema verschijnt om de 3 maanden. In elk nummer staat vaak een specifiek beleidsonderwerp of maatschappelijk thema centraal. Het aantal (gratis) abonnees per december 2005 en 2006 bedroeg:

thema	Aantal in 2005	Aantal in 2006
Landelijk Gebied en Natuur	1460	1510
Duurzame Productie	1080	1183
Ketens, Voedsel en Diergezondheid	918	1060
totaal	3450	3753

In de eerste helft van 2007 zal extra aandacht gegeven worden aan hernieuwde promotie van het magazine om de bekendheid te vergroten.

Elektronische nieuwsbrief

De elektronische nieuwsbrief verschijnt elke 2 weken. De berichten voor de elektronische nieuwsbrief worden beoordeeld door een redactie. Cereales redigeert zondig en verzorgt de opmaak. Wageningen UR Communication Services verzorgt de mailing naar de abonnees.

In 2006 werden 189 berichten aangeleverd vanuit de BO-clusters en WOT-programma's. Berichten werden aangeleverd vanuit de BO-clusters Mest en Mineralen (vanaf 2007 Mineralen en

Milieukwaliteit), Vitaal Landelijk Gebied, Verduurzaming Productie en Transitie, Economisch Perspectiefvolle Agroketens, Ecologische Hoofdstructuur, Biologische Landbouw en Plantgezondheid en de WOT-programma's Natuur- en milieuplanbureau, Centrum voor Genetische bronnen Nederland en Centrum voor Visserijonderzoek.

aantal e-newsberichten in 2006 vanuit BO-cluster en WOT-programma's

MM	VLG	VPT	EPA	EHS	BL	PG	Overige BO-clusters	WOT-NMPB	WOT-CGN	WOT-CVO	Overige WOT-programma's	totaal
32	30	30	26	20	18	8	2	12	7	7	0	189

Het aantal (gratis) abonnees per december 2005 en 2006 bedroeg:

abonnees	Aantal in 2005	Aantal in 2006
LNV	188	225
Wageningen UR	371	463
Overig	94	360
totaal	653	1048

In de eerste helft van 2007 zal extra aandacht gegeven worden aan hernieuwde promotie van de elektronische nieuwsbrief om de bekendheid te vergroten.

Helpdesk

De helpdesk is een loket voor beleidsmedewerkers van LNV om op een eenvoudige snelle wijze kennisvragen te kunnen stellen aan Wageningen UR. Het gaat om vragen waarvoor een relatief beperkte inzet vanuit het onderzoeksbudget nodig is en die snel kunnen worden beantwoord.

De procedure is als volgt: via de website Kennisonline kunnen LNV-medewerkers een kort aanvraagformulier invullen en versturen naar één van de BO-clusters. Er wordt automatisch een bericht van ontvangst verstuurd naar de indiener. De clusterleider besluit of, en zo ja door welke medewerker(s) van Wageningen UR de vraag kan worden beantwoord. In een aantal clusters worden vragen ook beoordeeld door het clusterbestuur en/of LNV-contactpersonen.

Indien een helpdeskvraag in behandeling wordt genomen, wordt de indiener binnen enkele dagen in contact gebracht met de desbetreffende medewerker van Wageningen UR.

De beantwoording van de helpdeskvragen wordt gefinancierd uit de "vrije ruimte". Dit is een budget binnen het onderzoekscluster dat is gereserveerd voor kennisvragen die gedurende de loop van het jaar opkomen.

Uit een in 2005 uitgevoerde evaluatie bleek dat ruim 80% van de helpdeskvragen beantwoord wordt in het kalenderjaar. Bij de overige 20% blijkt dat:

- de vraag na indiening niet meer actueel of urgent is;
- de vraag een zondanig grote omvang heeft dat ze niet vanuit het helpdeskbudget kan worden beantwoord. Meestal wordt de vraag dan opgenomen in het lopende of komende werkplan van het cluster;
- de (laat ingediende) vraag doorgeschoven wordt naar het volgende kalenderjaar.

Binnen het cluster Vitaal Landelijk Gebied wordt de klanttevredenheid onder helpdeskgebruikers gemeten.

De tevredenheid is hoog: 95% van de vragenstellers geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn.

Het aantal in 2006 ingediende vragen was erg vergelijkbaar met het aantal vragen in 2005.

Helpdesk vragen via Kennisonline in 2006 en 2005

indieners van kennisvragen:	# vragen in 2006	% in 2006	# vragen in 2006 per cluster					overige BO-clusters	# vragen in 2005	% in 2005
			VLG	EHS	EPA	VPT				
LNV-Regionale Zaken	63	26%	37	18	4	3	1	56	25%	
LNV-Natuur	33	14%	6	26			1	49	22%	
LNV-Platteland	38	16%	33	1		1	3	39	18%	
LNV-Landbouw	24	10%	5		3	14	2	18	8%	
LNV-Kennis	23	10%	9	9		5		17	8%	
LNV-Visserij	20	8%	1	3	5	8	3	7	3%	
LNV-Industrie & Handel	8	3%			8			7	3%	
LNV-Voedsel & Diergezondheid	2	1%	1			1		2	1%	
LNV-taskforce economie	4	2%	1	3				2	1%	
LNV-IZ	2	1%	1	1				0	0%	
Dienst Landelijk Gebied	14	6%	11	2	1			9	4%	
Raad Landelijk Gebied	1	0%	1					7	3%	
Staats Bosbeheer+bosschap	5	2%		5				3	1%	
overig (Innonet, DR, VWA etc)	1	0%	1					6	3%	
totaal	238		107	68	21	32	10	222		
% ingediend van totaal			45%	29%	9%	13%	4%			

# vragen in 2005	128	54	15	14	11
% in 2005	58%	24%	7%	6%	4%

Helpdesk vragen werden met name gesteld aan de cluster Vitaal Landelijk Gebied, Ecologische Hoofdstructuur, Economisch Perspectiefvolle Agroketens en Verduurzaming Productie en Transitie.

Verklaringen voor de variatie in het aantal vragen per directie en per cluster zijn:

- De behoefte aan (acute) kennis binnen een beleidsdirectie;
- De omvang van een beleidsdirectie c.q. het aantal beleidsmedewerkers dat zich bezig houdt met dossiers waarvoor onderzoekskennis van belang is;
- De mate waarin medewerkers van een beleidsdirectie al direct betrokken zijn bij de aansturing van het onderzoek en daardoor wellicht minder behoefte hebben aan een helpdesk;
- De mate waarin de primaire doelgroep van het onderzoek buiten de directie ligt (bijvoorbeeld wanneer vooral de sector de doelgroep is);
- De bekendheid met de helpdesk binnen de directie.

Beoogde en bereikte resultaten en producten:

- Website met actuele informatie over alle clusters, clusterthema's en projectbeschrijvingen binnen het BO, WOT en KB
- 12 magazines
- 20 e-newsletters
- 240 ontvangen helpdesk-kennisvragen waarvan circa 80% beantwoord

Doorwerking resultaten naar doelgroepen:

Bureau Ruigrok I NetPanel heeft eind 2006 een lezersonderzoek uitgevoerd onder de ontvangers van het magazine en de elektronische nieuwsbrief, exclusief abonnees binnen Wageningen UR.

De centrale onderzoeksvraag hierbij was:

Wat is de beleving en waardering van het Kennis Online magazine en de e-mail nieuwsbrief onder medewerkers van LNV en de doelgroepen van LNV?

De doelgroep is per brief (magazine abonnees) of per mail (E-news abonnees) benaderd voor het onderzoek. In totaal zijn er 1324 magazine abonnees en 500 E-news abonnees benaderd. De respons varieerde van 16% (magazine abonnees) tot 40% (E-news abonnees). In totaal hebben 295 mensen de vragenlijst ingevuld.

De conclusies van Bureau Ruigrok waren als volgt (citaat uit rapportage):

“De doelstellingen van Kennis Online worden grotendeels behaald

-Bijna alle ontvangers vindt het interessant om op de hoogte te blijven van de onderzoeken door Wageningen UR.

-Bijna drie kwart vindt dat de uitgaven positief bijdragen aan het beeld dat men heeft van het onderzoekswerk van Wageningen UR.

-Veel lezers ondernemen wel eens actie naar aanleiding van het magazine of de E-news;

- Drie op de tien mailt of belt wel eens de contactpersoon van Wageningen UR, de helft zoekt wel eens (soms) informatie op de Kennis Online site. Ruim één op de tien doet dit zelfs vaak of meestal tot altijd. Ruim een derde doet dit zelden of nooit.
- De nieuwsbrief genereert nog meer traffic naar de site; de helft van de lezers zoekt wel eens informatie op de Kennis Online site, één op de tien doet dit zelfs vaak. Ook hier geldt dat een derde nooit gebruik maakt van de mogelijkheid om meer informatie op de Kennis Online site op te zoeken.
- Links in de nieuwsbrief (‘Lees meer’) worden zeer goed gebruikt door lezers; een derde doet gebruikt deze soms, tweevijfde vaak en één op de tien zegt zelfs altijd bij het lezen van deze mogelijkheid gebruik te maken. Eén op de tien lezers maakt nooit gebruik van ‘Lees meer’.
- Tenslotte is het nog leuk te noemen dat lezers als overige actie noemen dat men een collega of iemand anders wijst op een artikel dat men gelezen heeft.

De doelstelling die het minst goed lijkt te worden behaald is de mate waarin Kennis Online het gebruik van onderzoeksresultaten door LNV stimuleert, niet iedereen is overtuigd van de praktische toepasbaarheid voor het dagelijks werk; de helft vindt de genoemde onderzoeksresultaten van toegevoegde waarde, ruim één op de tien is deze mening niet toegedaan.”

Bureau Ruigrok deed 3 aanbevelingen naar aanleiding van de bevindingen (citaat):

- “Verhoog de bekendheid van de nieuwsbrief en de website bij de doelgroep;
- Bied mogelijkheden voor meer informatie en inhoudelijke verdieping;
- Verhoog de toegevoegde waarde van de informatie en wees actueel.”

In 2007 wordt onderzocht hoe invulling gegeven kan worden aan deze aanbevelingen.

Engelse samenvattingen WOT-04-001

Statutory Research Tasks for Nature and the Environment (WOT N&M)

Programme: WOT-04-01, Monitoring and Evaluation of the Agenda for a Living Countryside
Project results in 2006

Name and No. of theme:

WOT-04-01: Monitoring and Evaluation of the 'Agenda for a Living Countryside' (ME-AVP)

Policy task(s) of the Dutch Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality to which the research findings contribute:

The 'Agenda for a Living Countryside' (AVP) was presented in April 2004 as a joint policy strategy by the Netherlands Ministries of Agriculture, Nature and Food Quality (LNV), Housing, Spatial Planning and the Environment (VROM) and Transport, Public Works and Water Management (V&W), with the intention of ensuring that rural areas are prepared for future changes. Monitoring and evaluation are necessary to test the progress made by the policy strategy and to explain the degree to which the policies designed are actually implemented. As AVP coordinator, the Ministry of LNV is primarily responsible for reporting to the Dutch Parliament and making available the necessary monitoring information.

The WOT programme called Monitoring and Evaluation system for the Agenda for a Living Countryside (ME-AVP) aims to develop and coordinate a system to assess the effectiveness and efficiency of the rural areas policy established in the AVP. To achieve this, the programme needs data at the input level (objectives), the outcome level (effects), the results level (results) and the output level (achievements).

Knowledge-driven questions that relate to the policy task(s) and are to be answered by the research findings:

- What monitoring systems are available that could be used to monitor and evaluate the AVP?
- What indicators of a living countryside could be included in the second Multi-Year Programme for the AVP (MJP2)?
- Do the monitoring networks match the indicators?
- What could an information system to monitor and evaluate the AVP look like?
- How can long-term implementation of the AVP monitoring and evaluation system be organised?

Proposed and achieved results or interim results for 2006:

The following products have been delivered:

- 2006 Plan of Action for the entire ME-AVP programme;
- adjusted workflow;
- a database for storage of all data;
- a viewer allowing data to be viewed on the internet;
- coordination of the monitoring and evaluation activities for the ME-AVP system and coordination with other monitoring initiatives (National Spatial Strategy, ILG-PEIL);
- first version of a long-term programme plan;
- first version of documentation about the development of the ME-AVP programme.

A number of products planned for 2006 have not been completed. The selection of indicators is especially important. As a result of the above circumstances, the following products have not been completed in 2005 but will be completed in 2006:

- factsheets for each of the MJP2 indicators for AVP;
- technical implementation of the system;
- documentation for the system;
- scientific article;
- import, export and reporting module for the system.

Describing the ME-AVP (Monitoring and Evaluation of the Agenda for a Living Countryside) programme

Abstract
<i>Project number + title</i> 5232764-01 Describing the ME-AVP (Monitoring and Evaluation of the Agenda for a Living Countryside) programme
<i>Knowledge requirements:</i> How should the logistical and organisational processes for the monitoring and evaluation system be organised?
<i>Research objective:</i> The objective of this project is to describe the long-term organisational and logistical aspects of the ME-AVP programme.
<i>Proposed and achieved research results and products:</i> As a result of delays in the implementation of the monitoring and evaluation system, funds for this project have only partially been used. A preliminary version has been produced, which however needs to be worked out in more detail. The planned activities are expected to be implemented in 2007; it is proposed to transfer the remaining funds to the new year. Intended Results: ME-AVP Programme Plan. This will be evaluated by various parties involved and then be published as a report.

Exploring baseline effect assessment

Abstract
<i>Project number + title</i> 5232765-01 Exploring baseline effect assessment
<i>Knowledge requirements:</i> Designing a measurement network and indicators (Project 1.2) within the framework of the Monitoring and Evaluation System for the Agenda for a Living Countryside (ME-AVP) programme.
<i>Research objective:</i> The 2006 objectives for the ME-AVP Indicators project are: <ol style="list-style-type: none">1. Completing the document entitled 'Effect indicators for the second Multi-Year Programme for the AVP (MJP2): Monitoring the general policy goals against acceptable cost'.2. After the set of essential indicators has been decided on, specifying the indicators in fact sheets, after consultation with researchers for each policy theme.3. Preparing the baseline assessment on the basis of the established set of AVP indicators, acting as intermediaries between researchers and policy staff at the Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality, and ensuring the progress of the project.
<i>Proposed and achieved research results and products:</i> Dessing, N., H.J. Agricola and L. Treep 2006. <i>Effect indicators for the second Multi-Year Programme (MJP2) for the AVP: Monitoring the general policy goal against acceptable cost.</i> (In Dutch) Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality, Department of Knowledge, Ede.

Information system for the Monitoring and Evaluation system for the Agenda for a Living Countryside (ME-AVP)

Abstract
<i>Project number + title</i> 5232766-01 and 5232767-01 Information system for the Monitoring and Evaluation system for the Agenda for a Living Countryside (ME-AVP)
<i>Knowledge requirements:</i> How can the Agenda for a Living Countryside programme be monitored? Developing a monitoring and evaluation system that fulfils the target group's needs.
<i>Research objective:</i> The objective is to construct and manage the core ME-AVP system, consisting of a database for the storage and management of data as well as data import and export options.
<i>Proposed and achieved research results and products:</i> As a result of delays in the implementation of the monitoring and evaluation system, funds for this project have only partially been used. Preliminary versions of the database and viewer have been produced, which need to be worked out in more detail. The planned activities are expected to be implemented in 2007; it is proposed to transfer the remaining funds to the new year. Results achieved: database and first version of the viewer. Intended results: expanding the viewer or the portal; developing data import and export facilities, in consultation with parties involved (RKC/assessment agencies).

Documentation for the Monitoring and Evaluation system for the Agenda for a Living Countryside (ME-AVP)

Abstract
<i>Project number + title</i> 5232768-01 Documentation for the Monitoring and Evaluation system for the Agenda for a Living Countryside (ME-AVP)
<i>Knowledge requirements:</i> Evaluating the process to develop a monitoring and evaluation system, and identifying the lessons that can be learned from this for future projects?
<i>Research objective:</i> The objective of this subproject is to provide a generally accessible report on the entire ME-AVP system, based on the results of previous subprojects, which can serve as a basis for the long-term implementation of the monitoring and evaluation system for the AVP.
<i>Proposed and achieved research results and products:</i> As a result of delays in the implementation of the monitoring and evaluation system, funds for this project have only partially been used. The planned activities are expected to be implemented in 2007; it is proposed to transfer the remaining funds to the new year. Results achieved: a preliminary version of the document (WOT Study). Intended results: A WOT Study, technical documentation and a scientific article.

Coordination and communication

Abstract
<i>Project number + title</i> 5232769-01 Coordination and communication
<i>Knowledge requirements:</i> Coordinating the process to develop a monitoring and evaluation system for the Agenda for a Living Countryside.
<i>Research objective:</i> The objective of the project is to provide coordination and communication for the WOT project 04-001, entitled Monitoring and Evaluation system for the Agenda for a Living Countryside, as described in the action plan (Appendix B of this project plan). The project will entail the following activities: <ul style="list-style-type: none">• programme management: content and funding;• coordination with policy development relating to the Multi-Year Programme for the Agenda for a Living Countryside (MJP-AVP) and the National Rural Investment Budget (ILG);• coordination with related monitoring systems for the National Spatial Strategy, the EU's Rural Development Programme (RDP) and ILG;• strengthening the profile and communicating the results of the ME-AVP programme (e.g. through the Kennis Online (Online Knowledge) service developed by Wageningen University and Research Centre);• programme consultations with the Statutory Research Tasks Unit for Nature and the Environment
<i>Proposed and achieved research results and products:</i> As a result of delays in the implementation of the monitoring and evaluation system, funds for this project have only partially been used (particularly the communication budget). The planned activities are expected to be implemented in 2007; it is proposed to transfer the remaining funds to the new year. Results achieved: an efficient programme; minutes of meetings; programme description and evaluation; introductory seminar for a selected group of policymakers. Intended results: New communicative initiatives (brochure, further introductory seminars, etc.).

Kennis Online ('Online Knowledge'; website, newsletter / e-newsletter, infrastructure, helpdesk)

Abstract
<i>Project number + title</i> Kennis Online ('Online Knowledge'; website, newsletter / e-newsletter, infrastructure, helpdesk)
<i>Knowledge requirements:</i> Communication and knowledge transfer are major concerns in the policy-supporting research commissioned from Wageningen University and Research Centre by the Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality. Communication involves three main aspects: providing information, consultancy and interaction. The Kennis Online (Online Knowledge) service aims to provide all three aspects: d. Providing information: the internet site www.kennisonline.wur.nl (offering programme and project information), the Kennisonline magazine and the e-newsletters keep policy-makers at the Dutch Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality continuously informed about the research programmes. e. Consultation: a helpdesk is provided with the website, which can be used by all policymakers at the Ministry – including those not directly involved in the research programmes – at any time to ask questions. Simple questions can be answered quickly, more complex ones will take more time. f. Interaction: the Internet site, the newsletter and the helpdesk allow policy-makers at the Ministry to easily contact researchers at Wageningen UR. Article 14 of the DLO-LNV grant conditions states that results of research funded by the Ministry have to be accessible to the public, unless the Minister decides they are to be kept temporarily or permanently secret. The www.kennisonline.wur.nl website is an instrument to facilitate public access to research and its results.
<i>Research objective:</i> The aim of the project is to provide access to the information from the research programmes Wageningen UR is carrying out for the Dutch Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality, and to stimulate the use of this information.
<i>Proposed and achieved research results and products:</i> <ul style="list-style-type: none">▪ A website with up-to-date information on all clusters, cluster themes and descriptions of projects being implemented at the Policy-Supporting Research (BO), Statutory Research tasks for Nature and the Environment (WOT) and Knowledge Base (KB) units.▪ 12 issues of the magazine.▪ 20 e-newsletters. 240 knowledge questions received by the helpdesk, about 80% of which were answered.

Wot-onderzoek

Verschenen documenten in de reeks Werkdocumenten van de Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu – vanaf mei 2005

Werkdocumenten zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van Unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, te Wageningen.

T 0317 – 47 78 44; F 0317 – 41 90 00; E info.wnm@wur.nl

De werkdocumenten zijn ook te downloaden via de Wot-website www.wotnatuurenmilieu.wur.nl

2005

- 1 *Eimers, J.W.* (Samenstelling). Projectverslagen 2004.
- 2 *Hinssen, P.J.W.* Strategisch Plan van de Unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, 2005 – 2009.
- 3 *Sollart, K.M.* Recreatie: Kennis en datavoorziening voor MNP-producten. Discussienotitie.
- 4 *Jansen, M.J.W.* ASSA: Algorithms for Stochastic Sensitivity Analysis. Manual for version 1.0.
- 5 *Goossen, C.M. & S. de Vries.* Beschrijving recreatie-indicatoren voor de Monitoring en Evaluatie Agenda Vitaal Platteland (ME AVP)
- 6 *MolDijkstra, J.P.* Ontwikkeling en beheer van SMART2-SUMO. Ontwikkelings- en beheersplan en versiebeheerprotocol.
- 7 *Oenema, O.* How to manage changes in rural areas in desired directions?
- 8 *Dijkstra, H.* Monitoring en Evaluatie Agenda Vitaal Platteland; inventarisatie aanbod monitoringsystemen.
- 9 *Ottens, H.F.L. & H.J.A.M. Staats.* BelevingsGIS (versie2). Auditverslag.
- 10 *Straalen, F.M. van.* Lijnvormige beplanting Groene Woud. Een studie naar het verdwijnen van lanen en perceelsrandbegroeiing in de Meerij.
- 11 *Programma Commissie Natuur.* Onderbouwend Onderzoek voor de Natuurplanbureau-functie van het MNP; Thema's en onderzoeksvragen 2006.
- 12 *Velthof, G.L. (samenstelling).* Commissie van Deskundigen Meststoffenwet. Taken en werkwijze.
- 13 *Sanders, M.E. & G.W. Lammers.* Lokaliseren kansen en knelpunten van de Ecologische Hoofdstructuur – met informatie van de terreinbeheerders.
- 14 *Verdonschot, P.F.M., C.H.M. Evers, R.C. Nijboer & K. Didden.* Graadmeters aquatische natuur. Fase 1: Vergelijking van de graadmeter Natuurwaarde met de Natuurdoeltypen en KRW-maatlatten
- 15 *Hinssen, P.J.W.* Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu. Werkplan 2006
- 16 *Melman, Th.C.P., R.G. Groeneveld, R.A.M. Schrijver & H.P.J. Huiskes* Ontwikkeling economisch-ecologisch optimaliseringsmodel natuurbeheer in combinatie met agrarische bedrijfsvoering. Studie in het licht van LNV-beleidsombuiging “van verwerving naar beheer”
- 17 *Vreke, J., R.I. van Dam & F.J.P. van den Bosch.* De plaats van natuur in beleidsprocessen. Casus: Besluitvormingsproces POL-aanvulling Bedrijventerrein Zuid-Limburg
- 18 *Gerritsen, A.L., J. Kruit & W. Kuindersma.* Ontwikkelen met kwaliteit. Een verkenning van evaluatiecriteria
- 19 *Bont, C.J.A. de, M. Boekhoff, W.A. Rienks, A. Smit & A.E.G. Tonneijck.* Impact van verschillende wereldbeelden op de landbouw in Nederland. Achtergronddocument bij ‘Verkenning Duurzame Landbouw’

20 *Niet verschenen*

2006

- 21 *Rienks, W.A., I. Terluin & P.H. Vereijken.* Towards sustainable agriculture and rural areas in Europe. An assessment of four EU regions
- 22 *Knegt, B. de, H.W.B. Bredenoord, J. Wiertz & M.E. Sanders.* Monitoringsgegevens voor het natuurbeheer anno 2005. Ecologische effectiviteit regelingen natuurbeheer: Achtergrondrapport 1
- 23 *Jaarrapportage 2005.* WOT-04-001 – Monitor- en Evaluatiesysteem Agenda Vitaal Platteland
- 24 *Jaarrapportage 2005.* WOT-04-002 – Onderbouwend Onderzoek Natuurplanbureaufunctie
- 25 *Jaarrapportage 2005.* WOT-04-385 - Milieuplanbureaufunctie
- 26 *Jaarrapportage 2005.* WOT-04-394 – Natuurplanbureaufunctie
- 27 *Jaarrapportage 2005.* WOT-04 - Kennisbasis
- 28 *Verboom, J., R. Pouwels, J. Wiertz & M. Vonk.* Strategisch Plan LARCH. Van strategische visie naar plan van aanpak
- 29 *Velthof, G.L. en J.J.M. van Grinsven (eds.)* Inzet van modellen voor evaluatie van de meststoffenwet. Advies van de CDM-werkgroep Harmonisatie modellen
- 30 *Hinssen, M.A.G., R. van Oostenbrugge & K.M. Sollart.* Draaiboek Natuurbalans. Herziene versie
- 31 *Swaay, C.A.M. van, V. Mensing & M.F. Wallis de Vries.* Hotspots dagvlinder biodiversiteit
- 32 *Goossen, C.M. & F. Langers.* Recreatie en groen in en om de stad. Achtergronddocument bij Natuurbalans 2006
- 33 *Turnhout, Chr. Van, W.-B. Loos, R.P.B. Foppen & M.J.S.M. Reijnen.* Hotspots van biodiversiteit in Nederland op basis van broedvogelgegevens
- 34 *Didderen, K en P.F.M. Verdonschot.* Graadmeter Natuurwaarde aquatisch. Typen, indicatoren en monitoring van regionale wateren
- 35 *Wamelink, G.W.W., G.J Reinds, J.P. Mol-Dijkstra, J. Kros, H.J. Wieggers.* Verbeteringen voor de Natuurplanner
- 36 *Groeneveld, R.A. & R.A.M. Schrijver.* FIONA 1.0; Technical description
- 37 *Luesink, H.H., M.J.C. de Bode, P.W.G. Groot Koerkamp, H. Klinker, H.A.C. Verkerk & O.Oenema.* Protocol voor monitoring landelijke mestmarkt onder een stelsel van gebruiksnormen
- 38 *Bakker-Verdurmen, M.R.L., J.W. Eimers, M.A.G. Hinssen-Haanen, T.J. van der Zwaag-van Hoorn.* Handboek secretariaat WOT Natuur & Milieu
- 39 *Pleijte, M. & M.A.H.J. van Bavel.* Europees en gebiedsgericht beleid: natuur tussen hamer en aambeeld? Een verkennend onderzoek naar de relatie tussen Europees en gebiedsgericht beleid
- 40 *Kramer, H., G.W. Hazeu & J. Clement.* Basiskaart Natuur 2004; vervaardiging van een landsdekkend basisbestand terrestrische natuur in Nederland
- 41 *Koomen, A.J.M., W. Nieuwenhuizen, J. Roos-Klein Lankhorst, D.J. Brus & P.F.G. Vereijken.* Monitoring landschap; gebruik van steekproeven en landsdekkende bestanden
- 42 *Selnes, T.A., M.A.H.J. van Bavel & T. van Rheenen.* Governance of biodiversity
- 43 *Vries, S. de. (2007)* Veranderende landschappen en hun beleving
- 44 *Broekmeijer, M.E.A. & F.H. Kistenkas.* Bouwen en natuur: Europese natuurwaarden op het ruimtelijk ordeningsspoor. Achtergronddocument bij Natuurbalans 2006
- 45 *Sollart, K.M. & F.J.P. van den Bosch.* De provincies aan het werk; Praktijkervaringen van provincies met natuur- en landschapsbeleid in de periode 1990-2005. Achtergronddocument bij Natuurbalans 2006

- 46 *Sollart, K.M. & R. de Niet met bijdragen van M.M.M. Overbeek.* Natuur en mens. Achtergronddocument bij de Natuurbalans 2006

2007

- 47 *Ten Berge, H.F.M., A.M. van Dam, B.H. Janssen & G.L. Velthof.* Mestbeleid en bodemvruchtbaarheid in de Duin- en Bollenstreek; Advies van de CDM-werkgroep Mestbeleid en Bodemvruchtbaarheid in de Duin- en Bollenstreek
- 48 *Kruit, J. & I.E. Salverda.* Spiegeltje, spiegeltje aan de muur, valt er iets te leren van een andere plannings-cultuur?
- 49 *Rijk, P.J., E.J. Bos & E.S. van Leeuwen.* Nieuwe activiteiten in het landelijk gebied. Een verkennende studie naar natuur en landschap als vestigingsfactor
- 50 *Ligthart, S.S.H.* Natuurbeleid met kwaliteit. Het Milieu- en Natuurplanbureau en natuurbeleidsevaluatie in de periode 1998-2006
- 51 *Kennismarkt 22 maart 2007; van onderbouwend onderzoek Wageningen UR naar producten MNP in 27 posters*
- 52 *Kuindersma, W., R.I. van Dam & J. Vreke.* Sturen op niveau. Perversies tussen nationaal natuurbeleid en besluitvorming op gebiedsniveau.
- 53 *Melman, Th.C.P. (ed).* Indicatoren voor Convention on Biodiversity 2010.
- 54 *Broekmeyer, M.E.A. & E.P.A.G. Schouwenberg & M.E. Sanders & R. Pouwels.* Synergie EHS en Natura 2000-gebieden. Wat stuurt het beheer?
- 55 *Bosch, F.J.P. van den.* Draagvlak voor het Natura 2000 gebiedenbeleid. Onder relevante betrokkenen op regionaal niveau
- 56 *Jong, J.J. & M.N. van Wijk, I.M. Bouwma.* Beheerskosten van Natura 2000 gebieden
- 57 *Pouwels, R. & M.J.S.M. Reijnen & M. van Adrichem & H. Kuipers.* Ruimtelijke Condities voor VHR-soorten
- 58 *Bouwma, I.M.* Quickscan Natura 2000 en Programma Beheer.
- 59 *Schouwenberg, E.P.A.G.* Huidige en toekomstige stikstofbelasting op Natura 2000 gebieden
- 60
- 61 *Jaarrapportage 2006.* WOT-04-001 – ME-AVP
- 62 *Jaarrapportage 2006.* WOT-04-002 – Onderbouwend Onderzoek
- 63 *Jaarrapportage 2006.* WOT-04-003 – Advisering Natuur & Milieu
- 64 *Jaarrapportage 2006.* WOT-04-385 – Milieuplanbureaufunctie
- 65 *Jaarrapportage 2006.* WOT-04-394 – Natuurplanbureaufunctie